

בוחן בשיטות דיפרנציאליות ואינטגרליות 2: 83-114

הערות:

1. משך הבוחן: 90 דקות.
2. חומר עזר: מחשבון פשוט.

שאלה 1 (40 נק')

קבע האם הטורים הבאים מתכנסים בהחלט/בתנאי או מתבדרים.

$$א. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{3\sqrt{n}+2}{\sqrt{n^3-5n^2+1}}$$

$$ב. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\ln(3n+1)}$$

פתרון שאלה 1

סעיף א:

נשתמש במבחן ההשוואה הגבולי. הטור $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3}{n} = 3 \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ מתבדר. נחשב את

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3\sqrt{n}+2}{\sqrt{n^3-5n^2+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(3\sqrt{n}+2)}{3\sqrt{n^3-5n^2+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n\sqrt{n}+2n}{3\sqrt{n^3-5n^2+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3+\frac{2}{\sqrt{n}}}{3\sqrt{1-\frac{5}{n}+\frac{1}{n^3}}} = 1$$

לכן הנתון גם מתבדר.

סעיף ב:

נבדוק התכנסות בהחלט:

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{1}{\ln(3n+1)} \right| = a_n \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\ln(3n+1)}$$

נבחר את הטור ההרמוני המתבדר $b_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$. מאחר ומתקיים $b_n < a_n$ עפ"י מבחן ההשוואה הטור a_n מתבדר, ולכן אין התכנסות בהחלט.

נבדוק התכנסות בתנאי:

תנאי לייבניץ מתקיימים:

הסדרה יורדת והאיבר הכללי שואף לאפס.

ולכן הטור מתכנס בתנאי.

שאלה 2:

(אין קשר בין הסעיפים)

א. הוכח כי הטור $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{x^n}{n^2} - \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \right)$ מתכנס במ"ש בקטע $[-1, 1]$.

ב. הוכח כי הטור $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{\sqrt[3]{n!}} (x^n - x^{-n})$ מתכנס במ"ש בקטע $[\frac{1}{3}, 3]$.

פתרון:

א. ראשית נבדוק למה מתכנס הטור נקודתית.

נשים לב שזהו טור טלסקופי, לכן:

$$\begin{aligned} s_n(x) &= \sum_{k=1}^n \left(\frac{x^k}{k^2} - \frac{x^{k+1}}{(k+1)^2} \right) \\ &= x - \frac{x^2}{2^2} + \frac{x^2}{2^2} - \frac{x^3}{3^2} + \frac{x^3}{3^2} - \frac{x^4}{4^2} + \dots + \frac{x^n}{n^2} - \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \\ &= x - \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \end{aligned}$$

$$s(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} s_n(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(x - \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \right) = x \quad \text{בתחום שלנו:}$$

$$\sup_{x \in [-1, 1]} |s_n(x) - x| = \sup_{x \in [-1, 1]} \left| \frac{x^{n+1}}{(n+1)^2} \right| = \frac{1}{(n+1)^2} \rightarrow 0 \quad \text{נבדוק התכנסות במ"ש:}$$

מכאן שיש התכנסות במ"ש.

ב. ננסה לחסום בתחום הנתון את האיבר הכללי על ידי סדרה שהטור שלה מתכנס:

$$\left| \frac{n+1}{\sqrt[3]{n!}} (x^n - x^{-n}) \right| \leq \frac{n+1}{\sqrt[3]{n!}} \cdot 3^n$$

אם נראה שהטור $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{\sqrt[3]{n!}} \cdot 3^n$ מתכנס, סיימנו.

נשים לב כי זהו טור חיובי. נשתמש במבחן דלמבר:

$$\begin{aligned} \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n+2}{\sqrt[3]{(n+1)!}} \cdot 3^{n+1}}{\frac{n+1}{\sqrt[3]{n!}} \cdot 3^n} = \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{n+2}{n+1} \cdot \sqrt[3]{\frac{n!}{(n+1)!}} \cdot 3 \\ &= \limsup_{n \rightarrow \infty} \frac{n+2}{n+1} \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{n+1}} \cdot 3 = 0 < 1 \end{aligned}$$

ולכן הטור מתכנס.

סה"כ, לפי מבחן M של וירשטראס טור הפונקציות $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{\sqrt[3]{n!}} (x^n - x^{-n})$ מתכנס במ"ש.

שאלה 3 (30 נק')

מצא את $f(x)$ כאשר $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n (3n+1)x^{3n}$, $|x| < 1$.

פתרון שאלה 3

נשים לב כי:

$$\left((-1)^k x^{3k+1} \right)' = (-1)^k (3k+1)x^{3k}$$

מתכנס באותו רדיוס התכנסות והוא מתכנס במידה שווה בכל $[a, b] \subset (-1, 1)$ ולכן לפי המשפט אפשר להחליף את סדר הנגזרת והסכום.

$$\begin{aligned} \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k (3k+1)x^{3k} &= \sum_{k=0}^{\infty} \left((-1)^k x^{3k+1} \right)' = \left(\sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k x^{3k+1} \right)' \\ &= \left(x \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k x^{3k} \right)' \end{aligned}$$

והרי הטור $\sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k x^{3k}$ הוא סדרה הנדסית $a_1 = 1, q = -x^3$ ולכן:

$$\sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k x^{3k} = \frac{1}{1+x^3}$$

ולכן נקבל:

$$\left(x \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k x^{3k} \right)' = \left(x \frac{1}{1+x^3} \right)' = \left(\frac{x}{1+x^3} \right)' = \frac{1+x^3 - 3x^3}{(1+x^3)^2} = \frac{1-2x^3}{(1+x^3)^2}$$

ולכן סה"כ קיבלנו:

$$f(x) = \frac{1-2x^3}{(1+x^3)^2}$$